

Evropská jazyková cena Label

Evropská jazyková cena Label 2024

VÝZVA K PŘEDKLÁDÁNÍ NÁVRHŮ NA OCENĚNÍ
PRO INOVATIVNÍ PROJEKTY
V OBLASTI JAZYKOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Evropská jazyková cena Label je aktivitou Evropské komise, která podporuje **kvalitní inovativní projekty z oblasti jazykového vzdělávání** a zajišťuje jejich větší publicitu, inspiruje další učitele k přejímání těchto aktivit ve výuce jazyků, pomáhá jim zařadit nové inovativní prvky do jazykové výuky a celkově zvyšuje zájem o oblast jazykového vzdělávání. Na národní úrovni Evropskou jazykovou cenu Label administruje Dům zahraniční spolupráce ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Evropskou jazykovou cenu Label lze udělit jakémukoli inovativnímu projektu z oblasti jazykového vzdělávání ve fázi realizace s již prokazatelnými výsledky nebo úspěšně ukončenému. Projekt předložený k ocenění musí splňovat obecná kritéria stanovená Evropskou komisí a alespoň jednu z evropských nebo národních priorit.

Přihlášky budou hodnoceny ve dvou kategoriích:

1. Projekty Erasmus+ financované v projektovém období 2021-2027 a ukončené v období 1.1. – 31.12.2023 v těchto sektorech:

- ❖ Klíčová akce 1 (KA1): školní vzdělávání, odborné vzdělávání a příprava, vzdělávání dospělých
- ❖ Klíčová akce 2 (KA2): školní vzdělávání, odborné vzdělávání a příprava, vzdělávání dospělých, vysokoškolské vzdělávání

2. Ostatní inovativní projekty v oblasti jazykového vzdělávání ukončené v období 1.1. –31.12.2023:

- ❖ Projekty Erasmus+ financované v programovém období 2014–2020
- ❖ Ostatní projekty (eTwinning, aktivity neziskových organizací, jazykových škol apod.)

Evropské a národní priority 2024:

1. Podpora nově přichozích migrantů vysídlených dětí a mladých lidí v jejich potřebách jazykového vzdělávání

Vzhledem k výraznému nárůstu počtu uprchlíků, k němuž došlo mezi lety 2014 a 2016, se členské státy a vzdělávací instituce obecně stále více zabývají vytvářením strategií účinného začleňování mladých uprchlíků do vzdělávání a z těchto zkušeností lze čerpat odborné poznatky. Od začátku války na Ukrajině v únoru 2022 je příliv vysídlených ukrajinských dětí mnohem větší než cokoli, čemu byly vzdělávací systémy do té doby vystaveny. To zvyšuje již tak silný tlak, s nímž se musí školy a jejich podpůrné agentury vyrovnávat v souvislosti s přetrvávajícím narušením vzdělávání způsobeným pandemií Covid-19. Projekty by měly prozkoumat opatření zaměřená na podporu nově přichozích migrantů a vysídlených dětí z Ukrajiny, která se v širším smyslu zaměřují na zvýšení inkluze vzdělávacích institucí. Může jít například o inkluzivní pedagogické přístupy, v jejichž rámci se kulturní a sociální identity studujících migrantů považují za přednosti, a nikoli za nedostatky či omezení. V oblasti školního vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy může například podpora vícejazyčnosti a „povědomí o významu jazyků“ – kdy jsou všechny jazyky, jimiž žáci, rodiče a další zúčastněné strany ve školách hovoří, vítány a oceňovány společně s jazyky hostitelské země – zlepšit studijní výsledky a zároveň posílit jejich pocit sounáležitosti a pohody ve škole. Inkluzivní pedagogické přístupy a vzdělávací prostředí jsou založeny na dialogu se všemi aktéry a s celou školní komunitou, včetně zapojení rodičů a dalších zúčastněných stran.

2. Profesní rozvoj učitelů zaměřen na začleňování a mezikulturní dialog, zejména pokud jde o zvýšenou jazykovou rozmanitost ve třídě

Oceněné projekty by měly zkoumat postupy, které pomáhají řešit zvýšenou rozmanitost ve školách v Evropě. Může se jednat například o iniciativy a pedagogické postupy přispívající ke zvyšování dovedností a odborných znalostí učitelů a pedagogických pracovníků obecně pro výuku ve vícejazyčných a multikulturních kontextech, programy počáteční odborné přípravy vyučujících (ITT) a dalšího profesního rozvoje (CPD), včetně pracovníků v oblasti předškolního vzdělávání a péče, podporu a jasnou vizi vedení školy v oblasti inkluze. Zpráva Eurydice „Integrace žáků-migrantů do škol v Evropě“ z roku 2019 uvádí, že zejména výuka v širším vícejazyčném a multikulturním vzdělávacím rámci, kde se oceňují jazyk(y) a kultura (kultury) migrantů, má dva významné přínosy pro vzdělávání. Za prvé pomáhá žákům-migrantům naučit se snadněji vyučovací jazyk a za druhé jim také dává šanci pozitivním způsobem formovat svou vlastní identitu, protože jejich jazyk(y) a kultura (kultury) jsou oceňovány společně s jazykem a kulturou hostitelské země. Interkulturní vzdělávání může vytvořit potřebný prostor a podmínky pro všechny žáky z různých jazykových a kulturních prostředí (v dané zemi narozené žáky stejně jako migranty), aby dokázali komunikovat, učit se společně a rozvíjet se jako jednotlivci, kteří si

uvědomují svou vlastní kulturní identitu a respektují kulturní identity ostatních. To posiluje inkluzivnější školu.

3. Podpora projektů zaměřených na menšiny a regionální jazyky jako prostředek šíření myšlenky rovnosti, sociální soudržnosti a aktivního občanství

Začleňování a respektování bohaté kulturní rozmanitosti Evropy je jednou z priorit a cílů Evropské komise. Jazyková rozmanitost je zakotvena v článku 22 Listiny základních práv Evropské unie. Respektování práv příslušníků menšin je jedním ze základních prvků Listiny. Článek 3 dále uvádí, že Unie respektuje svou bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost a zajišťuje ochranu a rozvoj evropského kulturního dědictví. Tato rozmanitost je tedy neodmyslitelnou součástí evropské identity. Doporučení Rady o komplexním přístupu k výuce a studiu jazyků rozvíjí myšlenku „povědomí o významu jazyků“ a odkazuje na stávající praxi ve dvojjazyčných a vícejazyčných regionech, kde se „domácí“ jazyky, regionální nebo menšinové jazyky vyučují spolu s dalšími vyučovacími jazyky. Ve dvojjazyčných regionech a vícejazyčných třídách po celé Evropě lze nalézt mnoho zajímavých pedagogických přístupů. Publikace Eurydice přináší konkrétní přehled zaměřený na opatření přijatá vzdělávacími orgány na podporu výuky regionálních a menšinových jazyků ve školách v Evropě. Projekty nesoucí ocenění Label by měly tyto postupy ilustrovat a zaměřovat se především na šíření myšlenky rovnosti, sociální soudržnosti a aktivního občanství.

4. Studium jazyků, které podporuje osobní růst dospělých účastníků vzdělávání

Projekty nesoucí ocenění Label by měly hledat možnosti, jak uplatňovat metody a techniky jazykové výuky, které mohou umožnit práci s dospělými účastníky vzdělávání s omezenými příležitostmi, a zejména s nízkou kvalifikací. Tyto projekty mohou podporovat osvojování jazyka prostřednictvím mentoringu, seberozvoje a úkolů z reálného života, které povzbuzují dospělé účastníky vzdělávání k tomu, aby čelili většímu počtu složitějších výzev a posilovali své sebevědomí. Tyto projekty by měly dospělým účastníkům vzdělávání pomoci posílit klíčové kompetence a motivovat je k dalšímu vzdělávání. Projekty nesoucí ocenění Label by také mohly zkoumat postupy umožňující zvýšit mobilitu vyučujících a pedagogů jazyků, kteří pracují zejména s dospělými účastníky vzdělávání s omezenými příležitostmi. Spojení institucí poskytujících jazykovou výuku by mělo posílit profesní rozvoj a kompetence těchto pedagogů při zajišťování vzdělávání a posilování postavení dospělých účastníků vzdělávání s omezenými příležitostmi.

5. Podpora projektů zaměřených na propojování jazykových a neязыkových obsahů

Využívání cizích jazyků v každodenním životě žáků i mimo jazykové hodiny znamená pro žáky velký přínos a umožňuje jim pochopit komunikační hodnotu jazyka. Pokud jazyk vystoupí ze svých přidělených časů v rozvrhu a zazní i v „nečekaných“ situacích, je to pro žáky jasný signál k tomu, že mají vnímat jazyk jako prostředek ke komunikaci, získávání

informací, nacházení cest k integraci do skupin a komunit, projevem empatie a pochopení situace cizinců atd. Tato priorita cílí na všechny projekty, které vznikají mimo jazykové učebny a mimo hodiny cizích jazyků a které využívají přirozeným způsobem jeden, dva nebo i více cizích jazyků, využívají mateřské jazyky žáků, cizí jazyky, které se žáci učí/naučili mimo školu a zároveň (ale ne nutně) i znalostí učitele/ů.

6. Podpora individualizace jazykového vzdělávání osob nadaných či se speciálními vzdělávacími potřebami

V rámci podaných žádostí bude posuzováno, jak je v rámci jazykového vzdělávání zohledněna různá úroveň znalostí cizích jazyků ve vzdělávané skupině a současně individuální potřeby dětí, žáků, studentů, příp. dospělých účastníků kurzu; zda se pracuje s heterogenní skupinou tak, aby každý jedinec měl možnost zažít úspěch, měl radost ze vzdělávacího pokroku a byl motivován. Těžištěm hodnocení je práce s nadanými, osobami se speciálními vzdělávacími potřebami, cizinci i žáky s českým občanstvím, kteří se delší dobu vzdělávali v zahraničí.

Obecná kritéria:

1. Komplexní a kreativní přístup

- ❖ Zapojení všech prvků projektu (studenti, učitelé, výukové metody a materiály) přispívá k identifikaci a plnění potřeb studentů, včetně ověřování jazykových dovedností.
- ❖ Všechny dostupné zdroje jsou kreativním způsobem využívány k podpoře jazykového vzdělávání od raného věku.
- ❖ V projektové aktivitách jsou využity výukové metody a přístupy vhodné pro zapojené studenty.
- ❖ Projektové aktivity jsou založeny na hodnotách Evropské unie a její jazykové rozmanitosti a využívají potenciál, který nabízí (např. přeshraniční kontakty, studium jazyků mezi sousedními zeměmi, rozvoj možností bilingvní výuky) ke zlepšení pochopení jiných kultur prostřednictvím výuky jazyků.

2. Dopad a diseminace (šíření)

- ❖ Výsledky projektu pomáhají zvyšovat motivaci studentů a učitelů a rozvíjet pozitivní přístup k jazykové rozmanitosti.
- ❖ Projekt se může stát zdrojem inspirace pro vyučující v dalších zemích a kontextech umožňující využití pro jiné cílové skupiny, jazyky a obory, nebo zahrnovat digitální online nástroje pro výuku jazyků.
- ❖ Projekt může vést ke kvantitativnímu nebo kvalitativnímu zlepšení výuky a studia jazyků v místním nebo národním kontextu. Z kvantitativního hlediska to může

znamenat zapojení několika jazyků, a zejména těch, které jsou méně používané. Z kvalitativního hlediska to může znamenat použití inovativní metodiky jinak než dříve.

Hodnoceny budou jen kompletně a řádně vyplněné a včas odeslané přihlášky. Nedílnou součástí přihlášky je Čestné prohlášení statutárního zástupce. Přihláška musí obsahovat dostatečné a relevantní informace odpovídající kritériím a výše uvedeným prioritám.

Žádat o Evropskou jazykovou cenu Label může pouze instituce, která má právní statut, působí na území ČR a působí v oblasti vzdělávání.

Termín odeslání přihlášky: **do 30.6. 2024** elektronicky na adresu label@dzs.cz.

Formulář přihlášky si můžete stáhnout na webové stránce dzs.cz/program/evropska-jazykova-cena-label.

Hodnocení přihlášek:

- ❖ Předložené přihlášky na ocenění Evropskou jazykovou cenou Label hodnotí zkušení odborníci z oblasti jazykového vzdělávání. Jsou mezi nimi zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Domu zahraniční spolupráce, České školní inspekce, Národního pedagogického institutu, evropských kulturních institucí a další.
- ❖ Předložené přihlášky budou hodnoceny ve dvou kolech. V prvním kole členové odborné poroty posoudí, zda doručené přihlášky splňují obecná kritéria a evropské priority. V druhém kole dostanou zástupci nominovaných projektů příležitost představit svůj projekt členům odborné poroty. Druhé kolo proběhne v září 2023, o účasti budou vybraní žadatelé informováni e-mailem. Odborná porota poté rozhodne o udělení Evropské jazykové ceny Label.
- ❖ Žadatelé nejsou oprávněni nárokovat si udělení ocenění Evropská jazyková cena Label, pokud se odborná porota rozhodne tuto cenu neudělit. Na ocenění Evropská jazyková cena Label není právní nárok.
- ❖ Konečné výsledky budou zveřejněny na webu DZS.

DZS si vyhrazuje právo na zveřejnění základních informací o oceněných projektech.

Kontakt:

Případné dotazy zasílejte e-mailem na adresu label@dzs.cz.

